

558: Malı Değerinin İki Katına Satmak

Ömer Faruk

11 Aęu, 2021

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullah hocam, ticaret yaparken malın değerinin 2 kat fazlasına satmak doğru mu her hangi bir sakıncası var mı?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Ticarette kârın şeriatta tayin edilmiş belli bir sınırı yoktur. Dolayısıyla müşteri ile karşılıklı rıza olduktan sonra kişi malını, değerinin iki kat fazla fiyatına veya dilediği kadar kâr koyarak satabilir, caizdir. Allah’u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda batıl yollarla yemeyin. Ancak sizden karşılıklı rıza ile yapılan bir ticaretle olması ise müstesna.”
(Nisa sûresi, 29. ayet mealî)

Tirmizî, Ebu Davûd ve İbn Mace (rahimehumullah) Urve b. Ca’d el-Bârikî’den (radiyallahu anhu) O’nun şunları anlattığını rivayet etmişlerdir: “Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisine bir koyun satın almam için bana bir dinar verdi. Ben de bir dinara iki koyun satın aldım. Sonra iki koyundan birini karşılaştığım bir adama bir dinara sattım. Ve kalan bir koyun ve bir dinarı Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e getirdim.” Urve bu durumu anlatınca Efendimiz O’nun için bundan sonraki alışverişlerinde bereket (kâr etme) duasında bulunmuştur.

Ancak, eğer müşteri malın piyasadaki fiyatını bilmiyorsa, satıcı bunu fırsat bilip müşterisini aldatır kandırırsa, ona fiyat konusunda yalan söylerse o halde bu caiz olmaz. Böyle bir müşteriye mal en fazla piyasadaki sınır fiyatına satılabilir. Yani piyasadaki tüccarların, orada geçerli olan örf ve adetin müsamaha göstereceği, garipsemeyeceği, aldatma olarak saymayacağı bir fazlalıkla/değerine yakın bir fiyata satılabilir. Bundan daha yüksek bir fiyata satması ise caiz olmaz. Şayet satmışsa müşteri muhayyer bırakılır; ister alışverişi feshedip aldığı malın hepsini geri verir ve verdiği parasını geri alır, çünkü aldatılmıştır, mazlumdur, isterse feshetmeyip haksız yere verdiği fazlalığı geri alır.

Eğer müşteri malın piyasa fiyatını biliyorsa, ortada aldatma, yalan yoksa ve fiyata da razı ise o halde satıcının dilediği fiyata satıp büyük bir kâr etmesi

caizdir.

Bir de karaborsacılık yaparak yüksek bir kar elde etme şekli vardır ki Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bunu açık bir şekilde yasaklamıştır.

Ve'l-hamdu lillahi Rabbi'l-alemin.